

Bezpieczeństwo w ruchu drogowym

Ministerstwo
Spraw Wewnętrznych
i Administracji

Polska należy do krajów o bardzo wysokim stopniu zagrożenia wypadkami drogowymi. Dodatkowo, wypadki te charakteryzują się dużą liczbą ofiar śmiertelnych. Za główną przyczynę niebezpiecznych zdarzeń drogowych w Polsce uznaje się nieprawidłowe zachowania użytkowników dróg, zarówno pieszych, jak i kierujących pojazdami. Złe nawyki, niewystarczająca świadomość związana z zagrożeniami, z jakimi można się spotkać na drodze, powodują, że wypadki drogowe od wielu lat są w Polsce poważnym problemem społecznym.

Co powinieneś wiedzieć?

- W Polsce w wypadkach drogowych każdego roku ginie około 3 tys. osób, kilkadziesiąt tysięcy doznaje obrażeń, a wiele osób zostaje inwalidami.
- Jak wynika z policyjnych statystyk, większość wypadków powstaje z winy kierującego – jego skłonności do brawurowej jazdy, nieuwagi, lekkomyślności, ignorowania przepisów prawa.
- Wypadków komunikacyjnych nie unikniemy, są one bowiem nieuchronnym następstwem rozwoju motoryzacji. Możemy jednak znacznie ograniczyć ich liczbę oraz skutki tych zdarzeń.

! Pamiętaj!

- Nie siadaj za kierownicą, gdy jesteś zmęczony lub niewyspany albo gdy źle się czujesz.
- Nigdy nie siadaj za kierownicą po wypiciu alkoholu.
- Nie przekraczaj dozwolonej przepisami prędkości.
- Zawsze stosuj się do znaków i sygnałów drogowych.
- Przestrzegaj zasady ograniczonego zaufania i szczególnej ostrożności przede wszystkim wtedy, gdy przejeżdżasz przez skrzyżowanie, przejście dla pieszych lub przejazd dla rowerzystów.
- Jedź ostrożnie i myśl o tym, co dzieje się na drodze – analizuj sytuację. Wyobraźnia to podstawowa cecha dobrego kierowcy.
- Dziecko mające mniej niż 150 cm wzrostu powinno być przewożone w foteliku bezpieczeństwa lub innym urządzeniu przytrzymującym dla dzieci.

- Zezwala się na przewożenie na tylnym siedzeniu pojazdu dziecka mającego co najmniej 135 cm wzrostu przytrzymywanego za pomocą pasów bezpieczeństwa w przypadkach, kiedy ze względu na masę i wzrost dziecka nie jest możliwe zapewnienie fotelika bezpieczeństwa dla dziecka lub innego urządzenia przytrzymującego dla dzieci zgodnego z warunkami.
- Zezwala się na przewożenie na tylnym siedzeniu pojazdu trzeciego dziecka w wieku co najmniej 3 lat, przytrzymywanego za pomocą pasów bezpieczeństwa, w przypadku gdy dwoje dzieci jest przewożonych w fotelikach bezpieczeństwa dla dziecka lub innych urządzeniach przytrzymujących dla dzieci, zainstalowanych na tylnych siedzeniach pojazdu i nie ma możliwości zainstalowania trzeciego fotelika bezpieczeństwa dla dziecka lub innego urządzenia przytrzymującego dla dzieci.
- Zabrania się przewożenia w foteliku bezpieczeństwa dla dziecka lub innym urządzeniu przytrzymującym dla dzieci dziecka siedzącego tyłem do kierunku jazdy na przednim siedzeniu pojazdu samochodowego wyposażonego w poduszkę powietrzną dla pasażera, która jest aktywna podczas przewożenia dziecka.
- Zabrania się przewożenia na przednim siedzeniu pojazdu samochodowego, poza fotelikiem bezpieczeństwa dla dziecka lub innym urządzeniem przytrzymującym dla dzieci, dziecka mającego mniej niż 150 cm wzrostu.

Dobre rady w przypadku kolizji

- Osoby biorące udział w kolizji nie są zobligowane do wzywania Policji, jeśli wspólnie uznają, że okoliczności zdarzenia nie budzą wątpliwości. W takim przypadku wymieniają się oświadczeniami (warto odpowiedni blankiet wozić w samochodzie), a następnie zgłaszają się z nimi do swoich ubezpieczycieli, informując o zdarzeniu.
- Jeśli okoliczności zdarzenia lub ich ocena dokonana przez uczestników jest niejednoznaczna, należy wezwać Policję. Funkcjonariusze posiadają niezbędne kwalifikacje i uprawnienia do rozstrzygania tego typu sporów.
- W przypadku kolizji, obowiązkiem uczestników jest niezwłoczne usunięcie z jezdni pojazdów biorących w niej udział.
- Jeśli usunięcie pojazdu nie będzie możliwe, obowiązkiem kierowcy jest odpowiednio oznakować miejsce zdarzenia. Powinien on włączyć światła awaryjne, a także ustawić trójkąt ostrzegawczy.
- Gdy do kolizji doszło na autostradzie lub drodze ekspresowej, trójkąt ustawiamy w odległości 100 m za unieruchomionymi pojazdami. Na innych drogach poza obszarem zabudowanym w odległości od 30 do 50 metrów za pojazdami.
- Kiedy na miejsce przybędą policjanci, to uczestnicy kolizji mają obowiązek bezwzględnie stosować się do poleceń wydawanych przez funkcjonariuszy.

- Policjanci określą winnego zdarzenia drogowego. Jeśli wskazany nie zgadza się z oceną policjantów, kierują oni wniosek o ukaranie do sądu.

Wypadek drogowy

Podczas zgłaszania wypadku należy:

- w miarę możliwości podać dokładne miejsce zdarzenia (nr drogi, w jakiej odległości od najbliższej miejscowości, w jakim kierunku),
- liczbę i stan ofiar, czy wśród poszkodowanych są dzieci,
- liczbę aut, biorących udział w wypadku,
- wszelkie dodatkowe informacje np. czy pali się lub czy nastąpił wyciek oleju.

Ważne czynności:

- wyjmij kluczyki ze stacyjki samochodu, który uległ wypadkowi,
- w odpowiedniej odległości ustaw trójkąt ostrzegawczy (własny lub z samochodu osoby poszkodowanej),
- sprawdź, które drzwi się otwierają i nawiąż kontakt z osobami poszkodowanymi,
- staraj się w miarę możliwości udzielić osobom rannym pomocy,
- pozostań na miejscu zdarzenia, oddalić się możesz tylko by wezwać pomoc.

Gdy jesteś świadkiem/uczestnikiem wypadku drogowego

- działając w stresie nie narażaj własnego życia np. nie wchodź na jezdnię bez upewnienia czy nie nadjeżdża samochód,
- zabezpiecz miejsce zdarzenia, udziel pomocy poszkodowanym,
- policjantowi, który przyjedzie na miejsce wypadku przekaż jak najwięcej danych dotyczących przebiegu zdarzenia (spisz nr rej. sprawcy pojazdu, zrób zdjęcia telefonem),
- jeśli jesteś kolejną osobą, która zjawiała się na miejscu wypadku zorientuj się czy możesz w czymś pomóc, gdy Twoja obecność jest niepotrzebna odjeżdż/odejźdź z miejsca zdarzenia by nie tamować ruchu i nie niszczyć śladów, które policja będzie zabezpieczać na miejscu wypadku.
- udziel pierwszej pomocy ofiarom wypadku – każdy może to zrobić w zakresie własnych możliwości np. okrywając ofiarę zabezpieczysz jej organizm przed wychłodzeniem, ale najważniejsze jest udrożnienie dróg oddechowych,

- jeśli uszkodzony znajduje się w strefie zagrożenia np. na jezdni lub samochodzie, który może się zapalić, delikatnie przenieś go w inne miejsce, jednak bez wyraźnego powodu nie przemieszczaj rannego.

Co powinieneś wiedzieć o mandatach karnych

- Akceptując mandat, sprawca zobowiązuje się do uiszczenia grzywny. W przypadku mandatu kredytowanego grzywnę należy uiścić w terminie 7 dni od zaakceptowania mandatu. Sam mandat staje się prawomocny z chwilą jego podpisania przez sprawcę.
- W sytuacji, gdy sprawca odmówi jednak przyjęcia mandatu lub też gdy po zaakceptowaniu go nie uiścił grzywny, organ, który wystawił mandat, wystąpi do sądu z wnioskiem o ukaranie.
- Policjant, który nakłada na kierującego grzywnę w drodze mandatu karnego, ma obowiązek poinformować go o prawie odmowy jego przyjęcia, a także o liczbie punktów karnych, które zostaną wpisane na jego konto do policyjnej ewidencji (informacja o punktach jest wpisywana na odcinku mandatu karnego wręczanego sprawcy wykroczenia).
- Swoje konto punktów karnych każdy może sprawdzić, wchodząc do serwisu Obywatel.gov.pl. Aby skorzystać z e-usługi, konieczne trzeba mieć Profil Zaufany (eGO), czyli narzędzie do weryfikacji tożsamości obywatela.
- W przypadku, gdy sprawca wykroczenia skorzysta z prawa odmowy przyjęcia mandatu karnego, sprawa kierowana jest do sądu.

Pamiętaj!

Przekroczenie dopuszczalnej prędkości pozwala na nałożenie grzywny:

- od 6 do 10 km/h – mandat 50 zł i 1 pkt karny
- od 11–20 km/h – mandat od 50 do 100 zł i 2 pkt karne
- od 21–30 km/h – mandat od 100 do 200 zł i 4 pkt karne
- od 31–40 km/h – mandat od 200 do 300 zł i 6 pkt karnych
- od 41–50 km/h – mandat od 300 do 400 zł i 8 pkt karnych
- od 51 km/h – mandat od 400 do 500 zł i 10 pkt karnych,

Co powinieneś wiedzieć w przypadku kontroli drogowej

- Policjant umundurowany, w warunkach dostatecznej widoczności, podaje sygnały tarczą do zatrzymywania pojazdów lub ręką, a w warunkach niedostatecznej widoczności – latarką ze światłem czerwonym albo tarczą do zatrzymywania pojazdów ze światłem odblaskowym lub światłem czerwonym. Jest on uprawniony do zatrzymania każdego pojazdu, w każdym miejscu i czasie, bez względu na to, czy dysponuje radiowozem, czy też nie; istotna dla uprawnień jest jego łatwa rozpoznawalność, czyli umundurowanie (*Rozporządzenie MSW z 18 lipca 2008 r. w sprawie kontroli ruchu drogowego*).
- Policjant nieumundurowany jest uprawniony do zatrzymania kierującego pojazdem przez całą dobę, ale wyłącznie na obszarze zabudowanym i pod warunkiem posługiwania się tarczą do zatrzymywania pojazdów (tzw. lizakiem), a w warunkach niedostatecznej widoczności – latarką ze światłem czerwonym albo tarczą ze światłem odblaskowym lub czerwonym. Policjant używający pojazdu samochodowego

lub śmigłowca może wydawać kierującemu pojazdem polecenia określonego zachowania się za pomocą urządzeń nagłaśniających, sygnalizacyjnych lub świetlnych.

- Pojazd powinien być zatrzymany w miejscu, gdzie nie utrudnia to ruchu i nie zagraża jego bezpieczeństwu. W celu dojazdu do wyznaczonego miejsca policjant może wydać kontrolowanemu uczestnikowi ruchu polecenie jazdy za pojazdem policyjnym.
- W przypadku wydania przez funkcjonariusza sygnału do zatrzymania pojazdu kierujący tym pojazdem jest zobowiązany zatrzymać pojazd, trzymać ręce na kierownicy i nie wysiadać z pojazdu, chyba że zażąda tego kontrolujący.
- Na polecenie kontrolującego kierowca powinien wyłączyć silnik pojazdu i włączyć światła awaryjne.
- Kierujący pojazdem lub pasażer pojazdu mogą wysiadać z kontrolowanego pojazdu wyłącznie za zezwoleniem kontrolującego.
- Policjant, po zatrzymaniu pojazdu, podaje kierującemu stopień, imię i nazwisko oraz przyczynę zatrzymania, a ponadto policjant umundurowany okazuje legitymację służbową na żądanie kontrolowanego uczestnika ruchu, a policjant nieumundurowany okazuje legitymację służbową bez wezwania.
- Policjant może pominąć tę procedurę w przypadkach, gdy:
  - pojazd zostaje zatrzymany w wyniku prowadzonego pościgu;
  - zatrzymuje pojazd, co do którego istnieje uzasadnione podejrzenie, że pochodzi z przestępstwa;
  - jeżeli zachodzi uzasadnione podejrzenie, że w aucie znajdują się osoby, które popełniły przestępstwo.

W tych przypadkach policjant nakazuje kierującemu pojazdem bądź pasażerowi opuścić pojazd, stanąć w rozkroku i oprzeć ręce na dachu (boku) pojazdu lub położyć się na pasie drogowym twarzą do ziemi.

Do pojazdu policyjnego uczestnik ruchu może być wpuszczony tylko w razie konieczności:

- udzielenia pomocy medycznej;
- doprowadzenia kierującego do jednostki Policji, izby wytrzeźwień lub placówki służby zdrowia;
- poddania go badaniu w celu ustalenia zawartości alkoholu, lub środka działającego podobnie, w organizmie, jeżeli wykonanie tej czynności w innych warunkach byłoby niemożliwe lub mogłoby zakłócić porządek;
- okazania przebiegu zarejestrowanego wykroczenia;
- przeprowadzenia czynności procesowych.

Policjant, zatrzymując dokument stwierdzający uprawnienie do kierowania pojazdami, wydaje pokwitowanie.

Jeśli masz podejrzenia, że osoba zatrzymująca Cię do kontroli nie jest policjantem, lecz kimś przebranym za policjanta, to w takiej sytuacji należy kontynuować jazdę do najbliższej jednostki Policji albo miejsca, gdzie można spotkać inne osoby (stacja paliw, przydrożny bar lub zajazd itp.) i zadzwonić do najbliższej jednostki Policji (tel. 112 lub 997).